Brouwerslaan 46
6681 EA Bemmel

Aan: College van B&W-gemeente Lingewaard

Bemmel: 15 maart 2023

Betreft: Gevraagd advies m.b.t. de Verordening Sociaal domein

Geacht College,

Tijdens de vergadering van de Adviesraad Sociaal Domein van 1 maart 2023 heeft mevr. M. Stellingwerf aan onze raad de omgekeerde Verordening Sociaal Domein toegelicht en onze eerste serie vragen beantwoord, waarvoor dank. Het stuk dat voor ligt voegt acht Verordeningen samen tot één. Dat op zich lijkt al een onmogelijke opgave, maar ondanks dat is de gemeente ons inziens nu al daarin geslaagd en heeft zij er een overzichtelijk geheel van gemaakt. Het kent een logische opbouw, duidelijke structuur en is geschreven aan de inwoner van gemeente Lingewaard, waarvoor onze welgemeende complimenten. Ook zijn wij blij om te zien dat sommige van onze commentaren die ten tijde van de adviesraadvergadering zijn gemaakt, al verwerkt zijn in de aangepaste versie van de Verordening.

Zoals door mevr. Stellingwerf aangegeven blijft het een Verordening en daarmee een juridisch ingestoken document. Wij realiseren ons dat dit gepaard gaat met moeilijke woorden en dat het geen informatiefolder voor de inwoners betreft. Echter, het is wel “aan” de inwoner geschreven, dus het lijkt wel bedoeld om voor een inwoner voldoende leesbaar te zijn. Wij menen dat dit, behoudens enkele fouten en dubbelingen in de tekst, aardig gelukt is in deze opzet. Toch leggen wij hierbij enkele overwegingen voor:

- De sfeer/taal die gebruikt wordt in de notitie sociaal beleid ‘iedereen hoort erbij’ ademt vertrouwen uit. In de omgekeerde verordening lijkt enigszins het tegenovergestelde te gebeuren. Er wordt weliswaar een moedige poging gedaan in de inleiding om dit enigszins te verzachten. Wat daarbij aanspreekt is dat in de inleiding het sociaal beleidsplan “iedereen hoort erbij” wordt aangehaald en kort geciteerd. Wij adviseren u te kijken of het wat vriendelijker van toon en toegankelijker beschreven kan worden.

- Het is ons duidelijk dat de inwoner centraal staat en dat zij voldoende ondersteund zullen worden in hun zoektocht naar het juiste loket. Dit stuk vormt de juridische basis, waar vanuit gewerkt wordt. Op de website volgt meer informatie en uitleg. Hier zal men goed naar moeten kijken zodat een inwoner direct op de juiste plaats terecht komt en duidelijk is wat van hem/haar wordt verwacht en wat de processtappen zijn. Dat zal een grote uitdaging zijn

met deze samensmelting van verordeningen, maar wel één waar wij vanuit de adviesraad veel aandacht voor willen vragen om dit zeer zorgvuldig, helder en transparant vorm te geven.

- Verdere reductie van de verordening in omvang lijkt ons mogelijk en wenselijk. Het is uw keuze in welke mate u via beleidsregels wil duidelijk maken hoe de bedoeling van de wet inhoud en vorm te geven. Minder regels zorgen voor meer mogelijkheden tot maatwerk en dat heeft onze voorkeur.

- Wij verzoeken u scherper te formuleren dat ieder mens uniek is en dat situaties waarin mensen kunnen komen (al dan niet tijdelijk) kunnen zijn. Dat maakt dat er maatwerk nodig is om de situatie samen op te lossen. Dat doet een beroep op wederzijds vertrouwen. Vertrouwen dat situaties zo goed mogelijk worden opgelost, vertrouwen dat situaties en oplossingen wel vergeleken mogen worden en tegelijkertijd niet volledig vergelijkbaar zijn. Vertrouwen dat er bewust verschillende afwegingen worden gemaakt bij de manier van oplossen. Het gaat om het oplossen van situaties en niet om de uniformiteit van oplossingen.

Enkele meer specifieke punten die wij willen benoemen:

- De inwoner staat centraal, desondanks lezen wij meerdere malen in de verordening dat het college van Burgermeester en Wethouders nadere regels over een artikel kan vaststellen. Het is in het belang van de inwoner om de regels scherp te hebben en helder weer te geven. Wij verzoeken u deze regelmatig terugkerende frase te vervangen door een eenmalige vermelding met de bijbehorende toelichting dat het college altijd kan besluiten de regels aan te passen in hoofdstuk 10.

- Wij lezen niets over de looptijd van aanvraag tot besluit. Van de inwoner wordt verwacht dat hij/zij binnen 3 maanden een reactie geeft op het besluit. Is er vanuit de gemeente ook een termijn te duiden voor de looptijd van aanvraag tot besluit? Het lijkt ons wenselijk dat op te nemen in de verordening, al is het maar een streeftijd zodat de inwoner weet waar hij of zij aan toe is. Het is vanzelfsprekend dat maatwerk iets langer op zich laat wachten echter, ook daar hoort een indicatie bij vermeld te worden naar onze mening.

- Voorheen maakte de gemeente gebruik van het zogenaamd keukentafelgesprek met de aanvrager, diens naasten en eventuele zorgmedewerker. Wij verzoeken u deze mogelijkheid expliciet op te nemen in de verordening. Dat kan mogelijk de drempel verlagen voor inwoners om de hulpvraag, die soms toch al zwaar valt, juist in hun vertrouwde omgeving toe te kunnen lichten met steun en eventueel hulp van naasten.

- Paragraaf 4.4 aangaande de overgang van 18- naar 18+ beschrijft dat de voorzieningen die voor 18 jaar in werking zijn gesteld eventueel door kunnen lopen tot 23 jaar. Kan er een mogelijkheid tot een beoordeling voor een maatwerkvoorziening opgenomen worden voor jongeren tussen 18 en 23? Jongeren vormen zeker met het oog op de COVID-19 periode een kwetsbare groep. Bovendien zijn er onmiskenbaar signalen vanuit de samenleving dat deze groep het zwaar heeft. Wij verzoeken u voor deze specifieke groep de spreekwoordelijke deur tot zorg op een kier te houden.

- De verordening beoogt vroeg signalering. Echter, een hulpvraag kan breed en complex zijn, moet alles via de gemeente? De gemeente richt daartoe een portaal in waarmee duidelijk wordt bij wie men moet zijn. Daarmee kan bijvoorbeeld SWL straks ook rechtstreeks benaderd worden. Vanuit de adviesraad willen wij graag benadrukken dat wij het belangrijk vinden dat huidige structuren en werkwijze niet onnodig bureaucratisch worden ingericht en

dat de huidige laagdrempelige structuren gehandhaafd blijven. En dat op de huidige (veelal laagdrempelige en vertrouwde) basis die in de afgelopen jaren is opgebouwd wordt voortgebouwd.

- Wij willen onze zorg uiten over de genoemde mogelijkheid tot het korten of zelfs inhouden van de uitkering. Zoals ten tijde van de vergadering reeds door mevr. Stellingwerf toegelicht betreft het een uiterst pressiemiddel, waartoe de gemeente niet snel en slechts in uitzonderingsgevallen zal besluiten. Om te borgen dat hier zeer zorgvuldig mee omgesprongen wordt bevelen wij u aan om hier een onafhankelijke partij in mee te laten oordelen of er op zijn minst een vertrouwenspersoon voor aan te wijzen tot wie men zich kan wenden als de verstandhouding met de gemeente verstoord raakt om welke reden dan ook.

Tot slot nog willen wij nog een algemene overweging meegeven. Bij volledig wederzijds vertrouwen zijn er minder tot geen regels nodig. Misschien wel wegwijzers, waar kun je als inwoner terecht met je vragen en wat zijn de mogelijkheden voor oplossingen die men zelf mogelijk nog niet ziet? Wij adviseren u daarover meer duiding op te nemen in de omgekeerde verordening. Door hierover duidelijk stelling te nemen en dit (actief) kenbaar te maken weet de hulpzoekende burger wat zij/hij kan verwachten. Daar doen we het tenslotte voor.

Namens de adviesraad sociaal domein,

Roel Keuken	Tonnie Bruins van Vugt
Voorzitter	Secretaris